

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 23030001

Ákvörðun nr. 33/2023

Þann 13. júní 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 33/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 16. febrúar 2023. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við meinta neitun embættisins á beiðni kvartanda um afhendingu gagna til hennar sem embættið tók afrit af við rannsókn á tilteknu máli. Einnig eru gerðar athugasemdir við að embættið hafi ekki svarað tölvupósti frá kvartanda vegna málsins.

Nefndin óskaði eftir afstöðu embættisins til kvörtunarinnar og frekari upplýsingum frá Lögreglustjóranum á Suðurnesjum þann 18. apríl 2023.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknað sakamála, beitingu rannsóknaðúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á Suðurnesjum svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 16. maí 2023. Meðfylgjandi voru öll gögn málsins og afrit af tölvupóstssamskiptum við kvartanda.

Í bréfi embættisins kemur m.a. eftirfarandi fram: „Varðandi neitun á afhendingu gagna vill LSS taka fram að ákvörðun lögreglu um neitun á afhendingu gagna í sakamálum sem er lokið er stjórnvaldsákvörðun sem er kæránleg til ríkissaksóknara. Þá vill LSS leiðrétta að líkt og kemur fram í gögnum málsins fékk [REDACTED] öll gögn málsins send 21.10.2021. Hún aftur á móti sætti sig ekki við að geta ekki fengið gögnin send rafrænt, óvarin, beint á tölvupóst sinn.

Seinni athugasemd í fyrirspurn NEL lýtur að því að [REDACTED] heldur því fram að tölvupósti hennar hafi ekki verið svarað. Erindi [REDACTED] fylgdi ekki með bréfi NEL til LSS þannig að LSS hefur ekki upplýsingar um hvaða tölvupósta [REDACTED] er að vísa í en skv. gögnum málsins hefur öllum fyrirspurnum og tölvupóstum [REDACTED] verið svarað og vísast í meðfylgjandi gögn máls [...].“

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaöryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lýtur annars vegar að meintri neitun embættis Lögreglustjórans á Suðurnesjum á beiðni kvartanda um afhendingu á tilteknum gögnum og hins vegar að því að embættið hafi ekki svarað tölvupósti frá kvartanda.

Með vísan til 1. kafla falla atriði sem varða framkvæmd rannsóknar sakamála ekki undir valdsvið nefndarinnar. Ljóst er af gögnum sem nefndinni bárust frá embættinu að gögnin sem kvartandi óskaði eftir frá embættinu tilheyra rannsókn sakamáls. Er þeim þætti erindisins því vísað frá.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á Suðurnesjum. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum er lýst í kvörtun [REDACTED] og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Nefndin telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Niðurstaða

Erindi [REDACTED] er vísað frá að hluta.

Ekki er tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Reykjavík, 13. júní 2023

Margrét Einarsdóttir
varaformaður

Kristín Edwald
Kristín Edwald

Margrét Einarsdóttir

Þorbjörg I. Jónsdóttir
Þorbjörg I. Jónsdóttir